

Ceturtdiena, 2009. gada 5. februāra

44. uzskata, ka vismazāk attīstīto un citu jaunattīstības valstu līdzdalība starptautiskajā tirdzniecībā ar interneta starpniecību ir jāatbalsta ar lielākiem ieguldījumiem galvenokārt pamata infrastruktūrā, tostarp telekomunikāciju tīklos un piekļuves iekārtās; uzsver nepieciešamību sniegt lētākus un kvalitatīvākus interneta pakalpojumus; atzīst, ka telekomunikāciju liberalizācija ir veicinājusi ieguldījumus infrastruktūrā, uzlabojusi pakalpojumu kvalitāti un sekmējusi jauninājumus;

45. atzīst, ka daudzās valstīs lietotāji internetam piekļūst ar mobilajām ierīcēm;

46. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ekonomisko partnerattiecību nolīgumu ietekme uz attīstību

P6_TA(2009)0051

Eiropas Parlamenta 2009. gada 5. februāra rezolūcija par ekonomisko partnerattiecību nolīgumu ietekmi uz attīstību (2008/2170(INI))

(2010/C 67 E/14)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2000. gada 23. jūnijā Kotonū noslēgto Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses (Kotonū nolīgums) ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2005. gada 27. jūnija Regulu (EK) Nr. 980/2005 par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Padomes 2007. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1528/2007, ar ko dažu tādu valstu izcelsmes izstrādājumiem, kuras ietilpst Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupā, piemēro režīmu, kas paredzēts nolīgumos, ar ko izveido ekonomisko partnerattiecību nolīgumus vai kuru rezultātā notiek to izveide ⁽³⁾,
- ņemot vērā Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes 2006. gada 10. un 11. aprīļa secinājumus par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem (EPN) un 2006. gada 16. oktobra secinājumus par atbalstu tirdzniecībai, kā arī Eiropadomes 2006. gada 15. un 16. jūnija sanāksmes secinājumus,
- ņemot vērā Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes 2007. gada 15. maija secinājumus par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem,
- ņemot vērā ES Ārējo attiecību padomes 2870. sanāksmes, kas notika 2008. gada 26. un 27. maijā, secinājumus par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem,
- ņemot vērā ĀKK un ES Ministru padomes rezolūciju, ko pieņēma Adisabebā 2008. gada 13. jūnijā,
- ņemot vērā Komisijas 2006. gada 28. novembra paziņojumu Padomei, lai veiktu grozījumus direktīvās saistībā ar sarunām par ekonomiskās partnerības nolīgumiem ar ĀKK valstīm un reģioniem (COM(2006)0673),

⁽¹⁾ OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.

⁽²⁾ OV L 169, 30.6.2005., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 348, 31.12.2007., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2009. gada 5. februāra

- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 27. jūnija paziņojumu “No Kairas līdz Lisabonai - ES un Āfrikas stratēģiskā partnerība” (COM(2007)0357),
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 23. oktobra paziņojumu “Ekonomisko partnerattiecību nolīgumi” (COM(2007)0635),
- ņemot vērā Vispārējo vienošanos par tarifiem un tirdzniecību (VVT), jo īpaši tās XXIV pantu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 2000. gada 8. septembra Tūkstošgades deklarāciju, kurā noteikti Tūkstošgades attīstības mērķi kā kritēriji, ko starptautiskā sabiedrība ir kopīgi izstrādājusi, lai izskaustu nabadzību,
- ņemot vērā Āfrikas valstu integrācijas ministru otrās konferences deklarāciju, kas tika pieņemta Kigali, Ruandā, 2007. gada 26. un 27. jūlijā,
- ņemot vērā Francijas Nacionālās asamblejas locekles *Christiane Taubira* 2008. gada 16. jūnija ziņojumu “Eiropas Savienības un ĀKK valstu ekonomisko partnerattiecību nolīgumi. Un ja nu beidzot tiktu īstenota politika pasaules līmeņa jautājumu risināšanai?”,
- ņemot vērā ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas 2004. gada 19. februāra rezolūciju par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem, ar tiem saistītajām problēmām un izredzēm ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2006. gada 23. novembra ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas rezolūciju par sarunu par ekonomisko partnerattiecību nolīgumu (EPN) pārskatīšanu ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2007. gada 20. novembra ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas Kigali deklarāciju par attīstībai labvēlīgiem ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem (EPN) ⁽³⁾,
- ņemot vērā Deklarāciju par EPN, ko ĀKK valstu vadītāji pieņēma Akrā 2008. gada 3. oktobrī,
- ņemot vērā 2002. gada 26. septembra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai attiecībā uz sarunām par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem ar ĀKK valstīm un reģioniem ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2005. gada 17. novembra rezolūciju par Āfrikas attīstības stratēģiju ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2006. gada 23. marta rezolūciju par ekonomikas partnerības nolīgumu ietekmi uz attīstību ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2006. gada 28. septembra rezolūciju par ciešāku un efektīvāku sadarbību: 2006. gada atbalsta efektivitātes pakete ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2007. gada 23. maija rezolūciju par ekonomikas partnerattiecību nolīgumiem ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā 2007. gada 23. maija rezolūciju par ES atbalstu tirdzniecībai ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā 2007. gada 20. jūnija rezolūciju par Tūkstošgades attīstības mērķiem - pusceļš ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ OV C 120, 30.4.2004., 16. lpp.

⁽²⁾ OV C 330, 30.12.2006., 36. lpp.

⁽³⁾ OV C 58, 1.3.2008., 44. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 273 E, 14.11.2003., 305. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 280 E, 18.11.2006., 475. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 292 E, 1.12.2006., 121. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 306 E, 15.12.2006., 373. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 102 E, 24.4.2008., 301. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 102 E, 24.4.2008., 291. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 146 E, 12.6.2008., 232. lpp.

Ceturtdiena, 2009. gada 5. februāra

- ņemot vērā 2007. gada 29. novembra rezolūciju par Āfrikas lauksaimniecības veicināšanu - priekšlikums lauksaimniecības attīstībai un nodrošinātībai ar pārtiku Āfrikā ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2007. gada 12. decembra rezolūciju par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2008. gada 22. maija rezolūciju par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar 2005. gada Parīzes deklarāciju par atbalsta efektivitāti ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Attīstības komitejas ziņojumu (A6-0513/2008),
- A. tā kā Kotonū nolīguma 36. panta 1. punktā ir paredzēta Eiropas Savienības un ĀKK valstu vienošanās par “jaunu, ar Pasaulē Tirdzniecības organizāciju (PTO) saderīgu tirdzniecības režīmu, pakāpeniski likvidējot šķēršļus tirdzniecībai starp tām” un palielinot “sadarbību visās ar tirdzniecību saistītās jomās”;
- B. tā kā Padome 2002. gada 12. jūnijā pieņēma sarunu direktīvas par EPN ar ĀKK valstīm un tajā pašā gadā ar ĀKK valstu grupu sākās sarunas par vispārējas intereses jautājumiem, pēc kurām notika atsevišķas sarunas ar sešiem EPN reģioniem (Karību jūras reģions, Rietumāfrikas, Centrālāfrikas, Austrumāfrikas un Dienvidāfrikas, Dienvidāfrikas Attīstības kopienas grupas (*SADC minus*) un Klusā okeāna valstu reģions);
- C. tā kā ĀKK valstu grupas Karību jūras reģiona valstu foruma (*CARIFORUM*) 15 dalībvalstis 2007. gada 16. decembrī parafēja EPN ar ES un tās dalībvalstīm;
- D. ņemot vērā ar *CARIFORUM* noslēgtā EPN 231. pantu, saskaņā ar kuru tiek noteikta *CARIFORUM* un EK parlamentārās komisijas izveide;
- E. tā kā 18 Āfrikas valstis, no kurām astoņas ir vismazāk attīstītās valstis (*VAV*), parafēja “atspēriena punkta” EPN 2007. gada novembrī un decembrī, bet 29 citas ĀKK grupas Āfrikas reģiona valstis, no kurām tikai trīs nav *VAV*, neparafēja nevienu EPN, un tā kā Dienvidāfrika jau ir parakstījusi Nolīgumu par tirdzniecību, attīstību un sadarbību (*TDCA*), nodibinot PTO prasībām atbilstošu tirdzniecības režīmu ar ES;
- F. tā kā Papua-Jaungvineja un Fidži, kuras nav vismazāk attīstītās ĀKK valstis, 2007. gada 23. novembrī parafēja pagaidu EPN, bet atlikušās ĀKK grupas Klusā okeāna reģiona valstis (sešas *VAV* un septiņas valstis, kuras nav vismazāk attīstītās) EPN neparafēja;
- G. tā kā neviens no 2007. gadā parafētajiem nolīgumiem netika parakstīts, bet visi bija jāparaksta līdz 2008. gada beigām;
- H. tā kā ES, sākot ar 2008. gada 1. janvāri, saskaņā ar EPN vai “atspēriena punkta” EPN piemēro ieviešanas kārtību produktiem, kuru izcelsmes valstis ir ĀKK valstis, kas minētos EPN ir parafējušas ⁽⁴⁾;
- I. tā kā Āfrikas un Klusā okeāna reģiona valstis turpina sarunas ar Komisiju, lai noslēgtu pastāvīgos EPN;
- J. tā kā īpaši Eiropas Parlamenta rezolūcijās, bet arī Padomes un Komisijas dokumentos visas iesaistītās puses ir atkārtoti apstiprinājušas, ka EPN jābūt līdzeklim, ar kuru veicina ilgtspējīgu attīstību, reģionālo integrāciju un nabadzības mazināšanu ĀKK valstīs;

⁽¹⁾ OV C 297 E, 20.11.2008., 201. lpp.

⁽²⁾ OV C 323 E, 18.12.2008., 361. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0237.

⁽⁴⁾ Padomes 2007. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 1528/2007, ar ko dažu tādu valstu izcelsmes izstrādājumiem, kuras ietilpst Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupā, piemēro režīmu, kas paredzēts nolīgumos, ar ko izveido ekonomisko partnerattiecību nolīgumus vai kuru rezultātā notiek to izveide (OV L 348, 31.12.2007, 1. lpp.).

Ceturtdiena, 2009. gada 5. februāra

- K. tā kā EPN radītajām pielāgošanas izmaksām būs ievērojama ietekme uz ĀKK valstu attīstību un, lai gan to ir grūti paredzēt, šī ietekme būs gan tieša, samazinoties muitas nodokļiem un normatīvo labojumu un izpildes izmaksām, lai nodrošinātu atbilstību plašam EPN paredzēto noteikumu lokam, gan netieša, radot izmaksas, kuras ir nepieciešamas sociālā atbalsta pielāgošanai nodarbinātības jomā, prasmju uzlabošanai, ražošanai, eksporta produktu dažādošanai un valsts finanšu pārvaldības reformēšanai,
- L. tā kā 21 ĀKK valsts, no kurām dažas vēl nav parakstījušas EPN, Nacionālajās indikatīvajās programmās (NIP) 10. Eiropas Attīstības fondam ir noteikusi konkrētas summas EPN papildu pasākumiem;
- M. tā kā summas, kuras īpaši paredzētas ar EPN saistītiem pasākumiem, visās NIP veido tikai 0,9 % no kopējās NIP līdzekļu summas (A finanšu shēmas); tā kā papildus tam ir pieejami būtiski netieši EPN atbalsta pasākumi, piemēram, reģionālā integrācija un infrastruktūra, kā arī atbalsts tirdzniecībai;
- N. tā kā EPN ietekmi uz attīstību noteiks:
- tīro ieņēmumu no muitas nodokļiem samazināšanās un tās ietekme uz ĀKK valstu budžetu;
 - piegādes uzlabošana ĀKK valstu ekonomikā un importēto ES preču nodrošināšana patērētājiem;
 - eksporta pieaugums no ĀKK valstīm uz ES, ko nodrošinās uzlaboti izcelsmes noteikumi, ar kuriem tiks panākta ekonomiska izaugsme, darbavietu skaita pieaugums, kā arī lielāki valsts ienākumi, kurus varētu izmantot sociālo pasākumu finansēšanai;
 - reģionālā integrācija ĀKK reģionos, kuros ir iespējams uzlabot ekonomiskās attīstības pamatus un tādējādi sekmēt ekonomisko izaugsmi;
 - tirdzniecības atbalsta līdzekļu veiksmīga izmantošana saistībā ar EPN;
 - tirdzniecības atbalsta līdzekļu veiksmīga izmantošana, kas nodrošina tiešus ienākumus ĀKK, saistībā ar EPN,
- O. tā kā ir ļoti svarīgi veicināt un atbalstīt tirdzniecību ĀKK reģionos un starp tiem un ĀKK valstu savstarpējo tirdzniecību un tirdzniecību ar citām jaunattīstības valstīm (dienviņu –dienviņu tirdzniecība), kas pozitīvi ietekmēs ĀKK valstu attīstību;
- P. tā kā iepriekšminētajos Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes 2008. gada 26. un 27. maija secinājumos ir uzsvērtā nepieciešamība pēc elastīgas pieejas, nodrošinot atbilstošu progresu, un ir izteikts aicinājums Komisijai izmantot visu ar PTO noteikumiem saderīgo elastīgumu un asimetriju, lai ņemtu vērā dažādas ĀKK valstu un reģionu vajadzības un attīstības līmeņi;
- Q. tā kā ĀKK valstu iedzīvotājus vissmagāk skar pasaules finanšu un pārtikas krīze, kas apdraud minimālo progresu, kas panākts Tūkstošgades attīstības mērķu īstenošanā,

Ceturtdiena, 2009. gada 5. februāra

1. mudina Padomi, Komisiju un ES dalībvalstu un ĀKK valstu valdības darīt visu iespējamo, lai pilnīgi atjaunotu uzticības un konstruktīva dialoga gaisotni, ņemot vērā to, ka sarunu laikā tā tika sabojāta, un atzītu ĀKK valstis par līdzvērtīgām partnerēm sarunu un īstenošanas procesā;

2. mudina dalībvalstis pat šajā globālās finanšu krīzes laikā saglabāt apņēmību palielināt oficiālo attīstības palīdzību (OAP), kas ļaus palielināt atbalstu tirdzniecībai, un izveidot papildu reģionālo pasākumu kopumus EPN īstenošanai, lai sniegtu atbalstu tirdzniecībai, tādējādi sekmējot EPN pozitīvu ietekmi uz attīstību; uzsver, ka EPN parakstīšana nav priekšnoteikums tirdzniecības palīdzības finansējuma saņemšanai;

3. uzstāj, ka EPN ir instruments attīstības veicināšanai, kam jāatspoguļo gan valsts un reģionu intereses, gan ĀKK valstu vajadzības, lai mazinātu nabadzību, sasniegtu Tūkstošgades attīstības mērķus un ievērotu tādas cilvēku pamattiesības kā tiesības uz pārtiku vai tiesības uz pieeju galvenajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem;

4. atgādina Padomei un Komisijai, ka nedz EPN noslēgšanai, nedz EPN atcelšanai nevajadzētu radīt ĀKK valstīm nelabvēlīgāku situāciju nekā to, kādā tā bijusi, kad tika piemēroti Kotonū nolīgumā paredzētie tirdzniecības noteikumi;

5. mudina Komisiju un ĀKK valstis maksimāli lietderīgi izmantot tirdzniecības atbalstam pieejamos līdzekļus, lai atbalstītu reformu procesus ekonomiskajai attīstībai būtiskās jomās, nepieciešamības gadījumā uzlabot infrastruktūru, jo EPN sniegtās iespējas varēs izmantot tikai tad, ja ĀKK valstīs tiks veikti ļoti iedarbīgi papildpasākumi, kompensēt tīro muitas ieņēmumu zaudējumu un veicināt nodokļu reformu, lai nesamazinātos valsts ieguldījumi sociālajā jomā, ieguldīt līdzekļus ražošanas ķēdē, lai dažādotu eksporta preču ražošanu, ražot eksporta preces ar daudz lielāku pievienoto vērtību un investēt mazu ražotāju un eksportētāju apmācībā un atbalstā, lai palīdzētu viņiem izpildīt ES sanitāros un fitosanitāros kritērijus;

6. uzsver, ka EPN, kas noslēgti ar atsevišķām ĀKK valstīm vai ar valstu grupu, kurā nav iekļautas visas vienā reģionā esošās valstis, apdraud reģionālo integrāciju; aicina Komisiju mainīt tās pieeju, ņemot vērā šo risku, un nodrošināt to, ka EPN noslēgšana neapdraud reģionālo integrāciju;

7. uzsver, ka dalībvalstu apsolītā OAP palielināšana var, pirmkārt, pastiprināt Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanā ieguldītos centienus attiecībā uz attīstības veicināšanu to ĀKK valstu vidū, kuras vissmagāk cietušas no pasaules finanšu un pārtikas krīzes sekām, kas turpina ik dienu apdraudēt šo mērķu sasniegšanu;

8. uzsver arī to, ka visos nolīgumos jāievēro asimetriju par labu ĀKK valstīm, gan attiecībā uz mērķa preču klāstu, gan pārejas periodu, un ka EPN jānodrošina konkrētas garantijas ĀKK valstu noteikto jutīgo sektoru aizsardzībai;

9. uzsver, ka, īstenojot ar EPN saistītus atbalsta pasākumus, jāņem vērā, cik liela nozīme ĀKK valstu attīstībā ir reģionālajai integrācijai un ekonomiskajām attiecībām ar citām jaunattīstības valstīm;

Ceturtdiena, 2009. gada 5. februāra

10. mudina Komisiju atvēlēt ĀKK valstu sarunu vadītājiem pietiekamu laiku, lai pirms attiecīgo nolīgumu pieņemšanas izvērtētu tos un sniegtu priekšlikumus, ņemot vērā PTO laika grafikus;
11. uzsver, ka EPN jāietver pārskatīšanas pants, lai veiktu pārskatīšanu piecus gadus pēc to parakstīšanas, un tajā oficiāli jāiesaista valstu parlamenti, Eiropas Parlaments un pilsoniskā sabiedrība; uzsver arī, ka šim laika periodam jābūt pietiekamam, lai padziļināti novērtētu EPN ietekmi uz ĀKK valstu ekonomiku un reģionālo integrāciju un darītu iespējamu attiecīgu pārorientāciju;
12. uzskata, ka jebkurš tirdzniecības nolīgums starp ĀKK un ES, kas ietekmē iedzīvotāju iztikas līdzekļus, ir noslēdzams pēc atklātām un publiskām debatēm, kurās aktīvi piedalījušies ĀKK valstu parlamenti;
13. mudina ĀKK valstu valdības veikt nepieciešamās reformas, lai nodrošinātu labu pārvaldi, jo īpaši tādās valsts pārvaldes jomās kā valsts finanšu pārvaldība, muitas nodokļu iekasēšana, nodokļu ieņēmumu sistēma, korupcijas un nepareizas pārvaldības apkarošana;
14. uzsver nepieciešamību pēc stingrākiem uzraudzības un novērtēšanas noteikumiem tajos EPN, kuri noteiks ne tikai EPN atbilstības līmeni, bet gan EPN ietekmi uz valsts un reģionu attīstību un nabadzības mazināšanas mērķiem;
15. uzsver, ka ir nepieciešams palielināt sarunu un to rezultātu caurredzamību, lai politikas veidotājiem, parlamentāriešiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem būtu iespēja veikt rūpīgu publisku pārbaudi;
16. uzskata, ka EAF reģionālās stratēģijas dokumentos un reģionālajās indikatīvajās programmās jāparedz svarīgs, sistemātisks un labi izvērtēts atbalsts EPN īstenošanai, ņemot vērā nepieciešamo reformu procesu, kas ļautu veiksmīgi īstenot EPN;
17. mudina Komisiju sadarbībā ar ĀKK valstīm iekļaut attīstības etalonus EPN un pagaidu EPN, lai novērtētu EPN sociālekonomisko ietekmi uz galvenajām jomām, kas nosakāmas saskaņā ar katra reģiona prioritātēm un noteiktajiem intervāliem;
18. uzsver, ka ir ļoti svarīgi, lai meži, bioloģiskā daudzveidība un pamatiedzīvotāji un iedzīvotāji, kas ir atkarīgi no mežu resursiem, netiek apdraudēti; saistībā ar šo uzsver, ka ĀKK valstīm jāļauj īstenot noteikumus, kas ierobežo koksnes un citu neapstrādātu izejvielu eksportu, un jāļauj piemērot šos tiesību aktus, lai aizsargātu mežus, dzīvo dabu un vietējo ražošanu;
19. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, ES dalībvalstu un ĀKK valstu valdībām, ĀKK un ES valstu Padomei, kā arī ĀKK un ES Apvienotajai parlamentārajai asamblejai.